

La Gramàtica a l'Aula d'ELE

Codi: 106039

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2504012 Estudis d'Espanyol i Xinès: Llengua, Literatura i Cultura	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Natalia Terron Vinagre

Correu electrònic: natalia.terron@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Atès que l'estudiant ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica, haver adquirit les competències bàsiques, ha de poder expressar-se correctament oralment i per escrit. Per aquest motiu, els errors ortogràfics i d'expressió que es puguin cometre comportaran una disminució de la puntuació en la nota final.

Objectius

Aquesta assignatura té com a objectiu fonamental el coneixement i domini dels procediments que permeten incorporar continguts de gramàtica a l'aula d'Espanyol com a Llengua Estrangera.

A l'acabar aquesta assignatura, l'alumnat haurà de:

- (1) conèixer les diferents metodologies per ensenyar gramàtica a l'aula d'ELE,
- (2) identificar els principals problemes gramaticals que poden sorgir durant el procés d'ensenyament de l'ELE,
- (3) saber utilitzar i crear recursos didàctics orientats al coneixement de les nocions de gramàtica en els diferents nivells d'ELE segons el *Pla Curricular de l'Institut Cervantes*,
- (4) avaluar eficaçment les destreses de les i els estudiants d'ELE, en general, i de les persones sinoparlants, en particular.

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua espanyola i del xinès mandarí.
- Demostrar capacitat per al treball autònom, per a l'autoanàlisi i per a l'autocrítica.
- Descriure els fonaments lingüístics en els quals se sustenten els estàndards de l'espanyol i del xinès mandarí.
- Identificar i aplicar els diferents mètodes i enfocaments de l'ensenyament de l'espanyol com a llengua estrangera.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Utilitzar amb precisió les tècniques de recopilació, organització i ús de la informació i documentació.
- Valorar la influència de les referències culturals dels estudis sinològics en la comunicació interlingüística i intercultural.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i comparar les estructures lingüístiques de l'espanyol i del xinès.
2. Analitzar l'estructura de les paraules segons l'estructura morfològica: derivats i compostos.
3. Aplicar els coneixements i competències adquirits a les activitats professionals acadèmiques relacionades amb la gramàtica de la llengua espanyola.
4. Aplicar les tècniques de descripció i anàlisi de peces discursives per a la comparació de llengües.
5. Descriure l'estructura fònica de l'espanyol per analitzar les diferències fonètiques entre els sistemes de l'espanyol i del xinès.
6. Descriure l'estructura morfològica i sintàctica de l'espanyol per analitzar les diferències relacionades amb la morfosintaxi en el contrast dels sistemes de l'espanyol i del xinès.
7. Determinar els coneixements lingüístics adequats a cada nivell de coneixement.
8. Distingir els instruments d'avaluació fets servir per mesurar el grau de coneixement d'una llengua estrangera.
9. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
10. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de forma adequada.
11. Fer servir els conceptes, principis, teories i models relacionats amb els diferents camps de la lingüística aplicada a l'ensenyament de llengües estrangeres.
12. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
13. Fer servir les eines digitals per recollir, classificar, interpretar i analitzar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la llengua.
14. Identificar correctament les unitats lingüístiques.
15. Identificar els factors pragmàtics que condicionen l'ús de les diverses estructures lingüístiques.
16. Identificar els problemes lingüístics en l'ensenyament de l'espanyol com a llengua estrangera.
17. Identificar les construccions sintàctiques no normatives de la llengua espanyola.
18. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
19. Identificar les implicacions culturals en la gramàtica.
20. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
21. Reconèixer la influència de les diferències culturals en l'àmbit pragmàtic.
22. Utilitzar els recursos necessaris, tant digitals com no digitals (bases de dades, repositoris de textos, diccionaris, obres de referència), per analitzar qualsevol document, oral o escrit, des del punt de vista lingüístic.

Continguts

- 1) Què és la gramàtica. Parts de la gramàtica. Gramàtica i variació.
- 2) La gramàtica i l'ensenyament d'ELE: gramàtica descriptiva i gramàtica prescriptiva.
- 3) El tractament de la gramàtica en la història de l'ensenyament de l'espanyol com a llengua estrangera.
- 4) L'ensenyament de la gramàtica des d'una perspectiva cognitiva. Teories actuals per a l'ensenyament gramatical.
- 5) Tècniques, recursos i tipologia d'activitats per ensenyar gramàtica a l'aula d'ELE.
- 6) Problemes gramaticals: casos particulars problemàtics en espanyol.

7) L'avaluació de la gramàtica en ELE: continguts, procediments i instruments.

Metodologia

L'alumnat haurà de realitzar un seguiment continuat de l'assignatura.

Per assolir els objectius assenyalats, es combinaran les explicacions teòriques per part de professor o de la professora amb la realització pràctica d'exercicis a l'aula.

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumnat es distribueix de la següent manera:

- Activitats dirigides (35%): classes magistrals, pràctiques i seminaris dirigits pel professorat, en què es combina l'explicació teòrica amb la discussió de tot tipus de materials.
- Activitats supervisades (10%): tutories programades pel professor o la professora, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells d'anàlisi lingüística.
- Activitats autònomes (50%): temps dedicat a l'estudi personal com a la realització de treballs, comentaris analítics i preparació de presentacions orals.
- Activitats d'avaluació (5%): l'avaluació de l'assignatura es durà a terme mitjançant presentacions orals i proves escrites.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions teòrico-pràctiques	60	2,4	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	4, 7, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 20, 22
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació de proves i treballs	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Avaluació

L'assignatura s'avaluarà de manera continuada per tal que el professorat pugui observar l'evolució dels i les estudiants pel que fa a l'assimilació i aplicació dels continguts.

Les activitats que es duren a terme són les següents:

- Una prova teòrico-pràctica. L'alumnat haurà d'aplicar amb solidesa els continguts teòrics i pràctics tractats en l'assignatura (30%)
- Un treball en el qual es dissenyi unitat didàctica relacionada amb un tema referent a la gramàtica (40%)
- Una prova teòrico-pràctica en la qual el / l'estudiant haurà d'analitzar de manera adequada diferents casos problemàtics relacionats amb alguns dels aspectes gramaticals estudiats a classe (20%)
- Patipació, activitats i exercicis realitzats a classe (10%)

Per superar l'assignatura, s'hauran de realitzar totes les activitats. Un cop sumades les qualificacions de cada prova segons el seu percentatge, el resultat ha de ser de 5 punts o més per aprovar l'assignatura.

La realització de faltes d'ortografia, expressió, lèxic i sintaxi tindrà una penalització de 0,25 cadascuna, sense límit, sobre la nota final a les activitats i en els exàmens.

En cas que l'estudiant dugui a terme qualsevol tipus d'irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un determinat acte d'avaluació, aquest serà qualificat amb 0, sense importar el procés disciplinari que es pugui derivar. En cas que es verifiquin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Òbviament, totes les activitats, proves i treballs han de ser originals. No es permet la còpia total o parcial de materials ja publicats en qualsevol suport. En cas de presentar material no original sense indicar la seva procedència, la qualificació de l'activitat o treball serà automàticament de suspens (0) i es perdrà el dret a la recuperació.

Es considerarà "No avaluat" a l'estudiant que no realitzi cap de les activitats / proves. L'elaboració d'una activitat / prova suposa, doncs, la voluntat de l'estudiant de ser avaluat en l'assignatura i, per tant, la seva presentació a l'avaluació.

Els estudiants podran recuperar l'assignatura presentant-se de nou a una prova de contingut teòrico-pràctic, que es realitzarà a final de curs. L'estudiant perdrà el dret a la recuperació si la mitjana de les proves realitzades amb el seu corresponent percentatge és inferior a 3,5 punts. Només podran optar a la recuperació els estudiants que hagin presentat totes les activitats pràctiques i que hagin realitzat les proves teòriques. Les presentacions orals no es recuperen.

En el cas que les proves no es puguin fer presencialment, s'adaptarà el seu format (sense alterar el seu ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i / o discussions d'exercicis a través d'Teams, etc. El professor o professora ha de vetllar per assegurar l'accés de l'estudiantat a aquests recursos o li oferirà altres alternatius que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dissenyar unitat didàctica de contingut gramatical	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Participació activa. Activitats i exercicis realitzats a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Prova teòrico-pràctica	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Prova teòrico-pràctica	20%	0	0	2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Bibliografia

Alonso, R., Castañeda, A., Martínez, P., Miquel, L., Ortega, J., Ruiz, J. P. (2015). *Gramática básica del estudiante de español*. Barcelona: Difusión.

Bosque, I. (dir.) (2004): *REDES. Diccionario combinatorio del español contemporáneo*. Madrid: SM.

Brucart, J. M.^a (2005): "La gramática en ELE y la teoría lingüística: coincidencias y discrepancias", *RedELE (Revista electrónica de didáctica del español como lengua extranjera)*, 3.

García Folgado, M. J. y Fuertes, M. (eds.) (2020): *Enseñanza de la gramática en ELE: resultados de investigación y nuevas propuestas*. MarcoELE, n.º 31.

Gómez del Estal, M. (2004). "La enseñanza de la gramática dentro del enfoque por tareas". *Forma*, vol 8, pp. 83-107.

Gutiérrez Araus, M. L. (2014). *Problemas fundamentales de la gramática del español como 2/L (Manuales de formación profesores español 2/L)*. Madrid: Arco libros.

Herrera, F. y Sans, N. (eds.) (2018): *Enseñar gramática en el aula de español: nuevas perspectivas y propuestas*. Barcelona: Difusión.

Instituto Cervantes (2006): *Plan curricular del Instituto Cervantes. Niveles de referencias para el español*. Madrid: Instituto Cervantes. Biblioteca Nueva. Disponible en https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/

Llopis, R., Espinosa, J. M., Campillo, J. P. (2012). *Qué gramática enseñar, qué gramática aprender*. Madrid: Biblioteca Edinumen.

López García, A. (2005). *Gramática cognitiva para profesores de español L2*. Madrid: Arco Libros.

Martín, E. (CVC). *Gramática y Enseñanza de Segundas Lenguas*. Universidad Pompeu Fabra.

Matte Bon, F. (2010). "Implicaciones de un enfoque comunicativo en el análisis gramatical". *Marco ELE*, n.º 11, pp. 83- 111.

Martín Sánchez, M. A. (2010): "Apuntes a la historia de la enseñanza de lenguas extranjeras: la enseñanza de la gramática", *Tejuelo*, n.º 8, pp. 59-76.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española (2009): *Nueva gramática de la lengua española*, Madrid: Espasa-Calpe.

Programari

No és necessari l'instal·lació de programes informàtics als ordinadors personals.